

РЕШЕНИЕ

№ 3870

гр. София, 29.11.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 11.11.2010 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова, като разгледа дело номер **4923** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК.

Д. И К. не е доволна от заповед № К 6816/ 14.12.2009г. на Д. на Д. „С. П.” – В., с която е отказано отпускане на месечна помощ за дете на основание чл. 8в от ЗСПД и чл. 16а от ППЗСПД и от заповед № К 2483/ 16.06.2010 г. на цитирания административен орган, с която на оспорващата е отказано отпускане на месечна помощ за дете на основание чл. 8в от ЗСПД и чл. 16а от ППЗСПД.

Подателката на жалбата сочи, че се обучава в редовна форма за придобиване на образователно – квалификационна степен „доктор” в Биологическия факултет на СУ „Св. К Охридски”, считано от 10.01.2008 г. На 23.02.2009 г. е родила сина си В, след което е заявила пред административния орган искане да ѝ бъде предоставена еднократна помощ за отглеждане на детето до навършване на една година. Ответникът не уведомил оспорващата за наличие на акт спрямо нея, което я мотивирало да депозира второ искане, по повод на което, на 18.06.2010 г., са ѝ съобщени и двете оспорвани по делото заповеди.

К. поддържа, че като докторант в редовна форма на обучение следва да ѝ бъде признато качеството студент, в който смисъл са мотивите на решение на ВАС по адм. дело № 16 237/ 2009 г. В съдебно заседание процесуалният ѝ представител възразява, че заповед № К 6816/ 14.12.2009 г. е нищожна поради издаването ѝ от

некомпетентен орган. Претендира разноски.

Ответникът – Директорът на Д. „С. П.” – В., чрез процесуалния си представител адв. Я, оспорва жалбата по съображения, че с разпоредбата на чл. 8в от ЗСПД е дефинирано правото на майките – студентки да им бъде предоставена помощ за отглеждане на дете и липсва основание тя да бъде тълкувана разширително. Позовава се на заповед № 952/ 01.12.2009 г., с която ответникът е натоварил началник отдел „Социална закрила” К И да издава актове по ЗСПД в случаи на отсъствие. Не претендира разноски.

От фактическа страна се установява:

Видно от удостоверение за раждане бланков № 723699 на СО, район „Красна поляна”, на 04.03.2009 г. е родено детето В Юлиан К с майка жалбоподателката. На 03.12.2009 г. тя се обърнала към Д. на Д. "С. П." – В. с искане да ѝ бъде отпусната еднократна парична помощ за отглеждане на дете до навършване на една година. На 02.12.2009 г. секретар на Биологически факултет при СУ „Св. К Охридски” издава уверение № 002, според което К. е записана през 2008 г. – 2011 г. в редовна форма на обучение за висше образование на образователно – квалификационна степен доктор по специалност „микробиология”.

На 14.12.2009 г. заместващ Д. на Д. С. П. В., оправомощен със заповед № 952/ 01.12.2009 г. на ответника издава заповед № К 6816, с която отказва отпускане на помощта по съображения, че молителката не е студентка, а се обучава за придобиване на образователно – квалификационна степен „доктор”. Върху акта е обозначено съобщаването му на К. на 18.06.2009 г. Преди това, на 01.06.2010 г. жалбоподателката подала молба – декларация, съдържаща искане за отпускане на еднократна парична помощ за отглеждане на дете до една година. С допълнителна молба се позовавала на цитираното по – горе решение на ВАС. По искането е издадена заповед № К 2483/ 16.06.2010 г., с която е оставено без уважение по съображение, че детето е навършило една година. Актът е съобщен на К. на 18.06.2010 г.

На 30.06.2010 г. в канцеларията на АССГ е депозирана жалбата, по която е образувано делото. При данните, че двата акта са съобщени на засегнатото от тях лице на 18.06.2010 г., оспорването е допустимо.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съгласно [чл. 66, ал. 1 от Закона за висшето образование](#) (ЗВО), във висшите училища се обучават студенти, докторанти и специализанти. В ал. 2 от нормата е пояснено, че студент е този, който се обучава за придобиване на образователните степени "бакалавър" и "магистър". В ал. 3 от същата норма е дадено определение за "докторант" - този, който притежава образователната степен "магистър" и се подготвя за придобиване на образователна и научна степен "доктор". Следователно, "докторант" е третата, завършваща степен на висшето образование, което обикновено се извършва в редовна форма на обучение, след провеждане на конкурсна процедура. Статутът на докторантите и

техните осигурителни права са били предмет на обсъждане в Решение № 5 от 29.06.2000 г. по конст. дело № 4/2000 г. на Конституционния съд на Република Б, разгледани в светлината на разпоредбата на [чл. 51, ал. 1 от Конституцията](#), която прогласява като основно право на гражданите правото на обществено осигуряване и С. П., без да указва реда, начина, принципите и системата за неговото осъществяване и практическо прилагане. В компетентността на законодателния орган е да създаде законовата уредба за обществено осигуряване, която да обезпечи реалната възможност на гражданите да се ползват от предоставеното им с [чл. 51, ал. 1 от Конституцията](#) С. право. Иначе тази конституционна разпоредба би останала една неприложима декларация. Законодателят преценява по целесъобразност каква система за обществено осигуряване да приеме и въз основа на какви принципи то да се осъществява в съответствие с конституционните норми (в този смисъл Решение № 12 от 25 септември 1997 г. по к. д. № 6 от 1997 г. - ДВ, бр. 89 от 7 октомври 1997 г., и Решение № 21 от 15 юли 1998 г. по к.д. № 18 от 1997 г. - ДВ, бр. 83 от 21 юли 1998 г.). Със същото решение е прогласена за противоконституционна т. 3 от ал. 3 на [чл. 4 от КСО](#), регламентираща задължението за осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт "докторантите, ако не са осигурени за пенсия на друго основание". Разпоредбата на [чл. 4, ал. 3 от КСО](#) обхваща група лица, неработещи на основание трудово правоотношение, които са задължително осигурени само за социалните рискове инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт. Но изрично с решение № 5/29.06.2000 г. на КС "докторантите" са изключени от приложното поле на нормата, отчитайки специфичното им положение на обучаващи се без конкретно получавани възнаграждения.

С оглед на изложеното се налага извод, че по отношение на социалните права статутът на докторантите е еднакъв със статута на студенти, ползващи се от правото на [чл. 8в от ЗСПД](#) за получаване на еднократна помощ за отглеждане на дете до навършване на една година, независимо от доходите на семейството, в който смисъл следва да се тълкува и прилага цитираната норма.

При горния анализ съдът приема, че първият от оспорените административни актове – заповед № К 6816/ 14.12.2009 г. на заместващ Д. на Д. С. П. В. е издадена от компетентен орган, при спазване на изискванията на форма на акта и на процесуалните правила, но в нарушение на материалния закон, поради което подлежи на отмяна. Преписката следва да бъде върната на административния орган за ново произнасяне по искането на К. от 03.12.2009 г. съобразно указанията, дадени по приложението на материалния закон в настоящето решение.

Към 01.06.2010 г., когато К. се обърнала към ответника с второ по ред искане за предоставяне на еднократна помощ за отглеждане на дете до 1 година, заповед № К 6816/ 14.12.2009 г. не ѝ е съобщена. Поради неизчерпване на реда за защита по АПК същата не представлява ползващ се със стабилитет административен акт. По аргумент от разпоредбата на чл. 9 АПК при условията, посочени в

закона, административният орган е длъжен да започне, да проведе и да приключи административното производство с надлежен акт, ако са налице предвидените предпоставки. Съгласно чл. 27, ал. 2, вр. с чл. 24, ал. 1 от АПК, когато е иницирано издаването на административен акт, компетентният орган е длъжен да провери допустимостта на искането. Процесуалноправните условия за това са уредени в чл. 27, ал. 2, т. 1 - 6 от АПК, като в т. 2 е визирана липсата на висящо административно производство със същия предмет, пред същия орган и с участието на същата страна, независимо дали е във фазата на издаване или оспорване. Установеното тъждество между страните и предмета на формулираните в молби – декларации вх. № К 6816/ 03.12.2009 г. и вх. К 2483/ 01.06.2010 г. искания на Д. И К. осъществява забраната по чл. 27, ал. 2, т. 2 от АПК за издаването на административен акт при висящо производство на предходен акт със същото съдържание. Обективизирането на отрицателната предпоставка по чл. 27, ал. 2, т. 2 от АПК прави искането от 01.06.2010 г. недопустимо и за административния орган не съществува задължение да го разгледа и да се произнесе. Като не е съобразил изложените процесуални правила, а е разгледал повторно подаденото искане по чл. 8в от ЗСПД на жалбоподателката, ответникът е издал незаконосъобразен акт, който подлежи на отмяна. Преписката не следва да се връща на административния орган за ново произнасяне, тъй като поставеният пред него въпрос ще бъде разрешен в рамките на производството по издаване на заповед № К 6816/ 14.12.2009г.

При този изход на спора и при заявеното преди края на устните състезания искане на жалбоподателката се следват разноски. От страна на К. са заплатени 10 лв държавна такса по жалбата и 315 лв възнаграждение по договор за правна защитна и съдействие, сключен между нея и адв. П. на 30.06.2010 г. Според чл. 5, б. "к" от Закона за държавните такси всички документи и книжа по обществено П. се освобождават от заплащане на държавни такси. Поради това и за жалба срещу заповеди, издадени по ЗСПД, такава не е дължима и не следва да се присъжда.

Ръководен от изложеното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ, по оспорване на Д. Иванова К., заповед № К 6816/ 14.12.2009г., издадена от заместващ Д. на Д. „С. П.” – В., с която е отказано отпускане на месечна помощ за дете на основание чл. 8в от ЗСПД и чл. 16а от ППЗСДП.

ВРЪЩА преписката на Д. на Д. "С. П."- С за ново произнасяне по молба – декларация вх. № К 6816/ 03.12.2009 г. при съобразяване мотивите на настоящото решение.

ОТМЕНЯ, по оспорване на Д. Иванова К., заповед № К 2483/ 01.06.2010 г. на Д. на Д. „С. П.” – В., с която е отказано отпускане на месечна помощ за дете на основание чл. 8в от ЗСПД и чл. 16а от ППЗСДП.

ОСЪЖДА Д. „С. П.” – В. да заплати на Д. И К. 315 /триста и петнадесет/ лева

разноски по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му.

СЪДИЯ: